

የወጪው ገንዘብ የጠቀሰበት ቀን 5/5/74

- የኢትዮጵያ አብዮት የአድገት ደረጃ
- የኢትዮጵያ አብዮት ከዓለም አቀፍ አብዮታዊ ተግል አንፃር
- ተስፋፊነትና ጠባብነት ፣ የሶማሊያ የገዥ መደብ ዓይነተኛ ገፅታ
- ባሕልና ንድፈ ሃሳባዊ ገንዘቢው
- የፊውዳሊዝም ገጽታዎች በኢትዮጵያ

ቀጽ 2 ቍጥር
ታኅሣሥ 1974

7

የማርክሲዝት ሌኒኒዝት ርዕዮተዓለም መጽሔት

ማ ው ጫ

ገጽ

● የዝግጅት ገጽ	- - - - -	3
● የኢትዮጵያ አብዮት የአድገት ደረጃ	- - - - -	6
	ሮቤርት ፔጋና	
● የኢትዮጵያ አብዮት ከዓለም አቀፍ አብዮታዊ ትግል አንፃር	- - - - -	31
	አብዱልሀሴዝ ዮሱፍ ፤	
● ተስፋፊነትና ጠባብነት ፤ የሶማሊያ የገዥ መደብ ዓይነተኛ ገፅታ	- - - - -	50
	ሰሎሞን ዲባባ ፤	
● ባሕልና ንድፈ ሃሳባዊ ግንዛቤው	- - - - -	64
	መሐመድ ሳላህ ፤	
● የፊውዳሊዝም ገጽታዎች በኢትዮጵያ	- - - - -	85
	ተሾመ ከበደ	

በኢሠፓኦት ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ ።

አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቍጥር — 80001

የስልክ ቍጥር — 113000

ቁጥጥርና ሶሻሊዝም

ቁጥጥር ስፋቱን ለሰፊ ህዝብ ያዘለው ። ስለ ቁጥጥር ሲነሳ በመጀመሪያ ገልፅ ሊሆን የሚገባው ሁለት ገፅታ ያለው ለመሆኑ ነው ። ይኸውም የቁጥጥር ሶሲዮ-ኢኮኖሚያዊ ገፅታና ቴክኒካዊ ገፅታ ነው ። በሶሲዮ ኢኮኖሚያዊ ገፅታው ቁጥጥር የአንድን ማኅበራዊ ሲስተም ሕልና ለመንከባከብና ለመጠበቅ የሚረዳ ፣ ማኅበራዊ ሲስተሙ የሚመራበትን መሠረታዊ የኢኮኖሚ ሕግ ተፈፃሚነት ወይም ተግባራዊነት የሚከታተል ፣ የአንድን ስርዓትና በውስጡ ያሉትን ማኅበራዊ ግንኙነቶች ከቁጥጥር አድራጊው ፍላጎት አንፃር ለመዋቀርም ሆነ ለመቆየት የሚረዳ በአጠቃላይ የአንድን ኅብረተሰብ ስልተ ምርት የሚያንፀባርቅና በርሱም የሚወሰን ነው ።

በዚህ ገፅታው የቁጥጥር የመጨረሻ ግብ፣ የአንድን ስርዓት ክንዋኔ የሚቻለውን ያህል ከፍተኛ ደረጃ ላይ ለማድረስና በአነስተኛ ጥረትም ሆነ ወጭ የተቻለውን ያህል ከፍተኛ ውጤት ለመስጠት በሆንም ፣ የዚህ ግብ መሳካት ስርዓቱ ከታሪካዊ የእድገት ሂደት ጋር በመጣጣሙ አኳያ ይወሰናል ።

የቁጥጥር ተግባር እንደየስርዓት ማኅበሩ መሠረታዊ የኢኮኖሚ ሕግ ፣ በስርዓተ ማኅበሩ ሲስተሙ አደረጃጀት ውስጥ በቁጥጥር አድራጊውና ቁጥጥር በሚደረግበት ክፍል ዓይነት ፣ በቁጥጥሩ ስፋት ፣ አደረጃጀትና በሚጠቀምበት ስልት የተለያየ ቢሆንም ፣ የኅብረተሰብ ሕልውናና የዕድገት መሠረት የሆነው የምርት ተግባር ማኅበራዊ እስኪሆን ድረስ ፣ ቁጥጥር የሚንኛውም ኅብረተሰብ ፣ የሚንኛውም ማኅበራዊ ግንኙነት ወስጥዋል ባሕሪና ሁለንተናዊ ተግባር ይሆናል ማለት ነው ።

ቁጥጥር በቴክኒካዊ ገፅታው በሂሳብና በመዝገብ አያያዝ ስልት የሚጠቀም ፣ ፋድናንስና ንብረት ነፃ የሆኑ እስታትስቲካዊ መረጃዎችን የሚያጠናቅር ፣ እንደ የምርት ግንኙነቱ ዓይነት የመላውን ኢኮኖሚም ሆነ የእያንዳንዱን የምርት ተቋም ውጤትና ውጤቱንም ለመስጠት የወጣውን ወጪ በገንዘብ መልክ በመተመን ወጪው በገቢው መሸፈኑንና ትርፍ መገኘቱን (ካልተገኘም ያልተገኘበትን) ምክንያት ለመቆጣጠር የሚያስችል ዘዴ ነው ።

በአጠቃላይ ግን እንደሚኖረውም ማኅበራዊ ክስተት የቁጥጥር ስርዓት የእያንዳንዱን ኅብረተሰብ ስልተ ምርት የሚያንፀባርቅና በርሱም የሚወሰን ነው ። የምርት ኃይሎች ዝቅተኛ ደረጃ ላይ ባሉበት ስርዓት ማኅበር (የጋርዮሽ ፣ የባሪያ ፣ የፊውዳል ስርዓቶች) የሚኖረው የቁጥጥር ስርዓት ቀላል ከመሆኑም በላይ ካለው ያልተወሳሰበ የማኅበራዊ ግንኙነት ጋር የሚጣጣም ነው ።

የምርት ኃይሎች በጣም ከፍተኛ የሆነ የእድገት ደረጃ ላይ በደረሱበት በካፒታሊዝምም ሆነ በሶሻሊስት ስርዓት ያለው ማኅበራዊ ግንኙነትና የሥራ ክፍፍል የበዛና የተወሳሰበ እንደመሆኑ መጠን የቁጥጥሩም ስርዓት የዛኑ ያህል የተወሳሰበ ይሆናል ።

ቁጥጥር በሶሲዮ ኢኮኖሚያዊ ገፅታው ለአንድ ወይም ለሌላ ለማኖረውም ማኅበራዊ ሲስተም ሕልውናና እድገት የሚያስፈልጉ ሁኔታዎችን ለማሟላት የታለመ እንደመሆኑ ፣ ቁጥጥር በየትኛውም ስርዓት ማኅበር ውስጥ የበላይነት ላለው መደብ ጥቅም ማስከበሪያ ዓይነት መሣሪያ ነው ። ማኅበራዊ ቁጥጥር እንደየስርዓት ማኅበሩና በየስርዓት ማኅበሩ ውስጥ እንዳለው ፖለቲካዊ ፣ ኢኮኖሚያዊና ማኅበራዊ አደረጃጀት የሚወሰን ከመሆኑም በላይ ፣ የተለያዩ ዘርፎችን የሚያጠቃልል ፣ ሲስተሞዊ አደረጃጀት ያለው ነው ።

የሶሻሊስት ቁጥጥር በአወቃቀሩም ሆነ በአሠራሩ የልዩ ልዩ ስልቶች ቀንብር እንደመሆኑ መጠን ፣ የመንግሥታዊና የሕዝባዊ ቁጥጥር መዋቀሮች ፣ የሶሲዮ ኢኮኖ

ሚያዊና የቴክኒካዊ ቁጥጥር ስልቶች የተቀናጁበት ሲሰተም ነው። የሶሻልስት ቁጥጥር የምርት ማከናወኛዎችን ማሳበራዊ ባለቤትነት ተመርኮዞ የሚከሰት እንደመሆኑ፤ የሶሻልስት የምርት ገንቻነት ዓይነትና የፖለቲካ መግለጫ ነው።

በሶሻልስት ስርዓት የሚዘረጋው የቁጥጥር ሥራ ነው የስርዓቱን ማሳበራዊ እንቅስቃሴ የተቀላጠፈ ለማድረግ የሚያስችል፤ ከዕድገት ነባራዊ ሕጎች ጋር የተጣጣመ፤ የሶሻልስት ይዘታን መሠረት በማድረግ የተዋቀረ፤ የስርዓቱን መሠረታዊ የኢኮኖሚ ሕግ ተግባራዊ በማድረግ ረገድ ወሳኝ ሚና የሚጫወት ነው። በሶሻልስት ስርዓት የሚዘረጋው የቁጥጥር ስርዓት በሶሻልዝም ነባራዊ ሕጎች በመጠቀም ወደ ኮሚውኒዝም በሚደረገው ሽግግር የሳብረተሰቡን ማቲሪያላዊ፤ የፋይናንስና የሰው ሀብት የማደራጀትና የማንቀሳቀስ ተግባር የሚያቀላጥፍ ነው። በመሆኑም በፖለቲካ፤ በኢኮኖሚና በማሳበራዊ መስኮች የሠራተኛውን መደብ የበላይ ገዥነት ለማረጋገጥ የሚያስችል ፍቱን የሆነ መደባዊ መሳሪያ ነው።

የሶሻልስታዊ ቁጥጥር ዓላማ የሶሻልስት የምርት ገንቻነት እንዲጠናከርና እንዲስፋፋ ማድረግ በመሆኑ፤ ኢኮኖሚውንም ሆነ ማሳበራዊ ሕይወትን በአቀድ ለመምራት ከሚደረገው ጥረት ጋር በቅርብ የተቆራኘ ነው። የሶሻልስት ቁጥጥር ሳይንሳዊነት የሚመነጠው የቆመለት ዓላማ ከነባራዊ የአድገት ሕግ ጋር የሚጣጣምና በሶሻልዝም የኢኮኖሚ ሕጎች ገንዘቢ ላይ የተመሠረተ በመሆኑ ነው።

የሶሻልስት ቁጥጥር (ሕዝባዊ ቁጥጥር) በመሠረቱ ዲሞክራሲያዊ ነው። ሊሆን የቻለበትም ምክንያት በምርት ማከናወኛዎች የጋራ ባለቤትነት ላይ የተመሠረተ በመሆኑና በፖለቲካ ገፅታው የወዝአደሩ የበላይ ገዥነት በታሪክ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ የጥቂት በዝባዦች የበላይነት ተገርስሶ የብዙሀን ሠራተኞች የበላይነት የሠፈነበትና፤ ቁጥጥሩም በብዙሀን ሠራተኞች ተሳትፎ ተግባራዊ ክንዋኔ የሚያገኝ በመሆኑ ነው።

የሕዝባዊ ቁጥጥር ስርዓት የሶሻልዝምን ዲሞክራሲያዊነት በጉልህ የሚያሳይና ሠራተኛው ሕዝብ በሳብረተሰቡ ኢኮኖሚያዊና ማሳበራዊ ሕይወት ውስጥ ያለውን ከፍተኛ ተሳትፎ የሚያረጋግጥ ነው።

የሠራተኛው ሕዝብ የንቃት ኅሊናም ሆነ የባሕል እድገት ደረጃ ከፍተኛ ደረጃ ላይ በደረሰበት፤ የሶሻልስት ይዘታ በሰፊነት በዳበረ የሶሻልዝም የዕድገት ደረጃ ቁጥጥር ለሲስተሙ ሕልውና አስፈላጊ ነው። የሶሻልስቱ የምርት ገንቻነት ባልተጠናከረበት፤ የሰፊው ሕዝብ የባሕል እድገት ደረጃ ኋላ ቀር በሆነበት የግል ሀብት የአስተሳሰብ ቀሪት ብቻ ሳይሆን የግል የኢኮኖሚ ይዘታ በተንሠራፋበት በሽግግር ወቅት ደግሞ፤ ለሶሻልስቱ ይዘታ በአሸናፊነት መውጣት የቁጥጥር ስርዓት መዘርጋት ምን ያህል አስፈላጊ እንደሆነ ለመገመት አያስቸግርም።

በሽግግሩ ወቅት የሶሻልስቱ ይዘታና የግል የኢኮኖሚው ይዘታው እስከተወሰነ ጊዜ ድረስ ጉን ለጉን የሚኖሩ በመሆናቸው በነዚህ ተፃራሪ በሆኑ የኢኮኖሚ ይዘቶች መካከል ውስብስብ የሆነ ተግል ይካሄዳል።

በሽግግሩ ወቅት በተለይም በመጀመሪያው ጊዜ ተስፋፋቶ የሚገኘው የግል የኢኮኖሚ ይዘታ ለብዙ ጊዜ ሲወርድ ሲዋረድ ከመጣው የግለሰብ የአስተሳሰብ ቀሪት ጋር ተዳብሎ ለምዝበራና ብኩንነት መስፋፋት ለመቻሉ ሁኔታ ይፈጥራል። በመሆኑም የግል የኢኮኖሚ ይዘታውን ለማዳከምና የሶሻልስት ይዘታውን ለማጠናከር የሶሻልስት ይዘታውን በሶሻልስት የቁጥጥር ስርዓት መደገፍ ያስፈልጋል።

በሽግግሩ ወቅት በሶሻልስቱና በግል የኢኮኖሚ ይዘታው መካከል የሚካሄደው ተግል በሶሻልስቱ ይዘታ አሸናፊነት እንዲፈፀም፤ በሶሻልስት ይዘታው ውስጥ የሥራ ቀልጥፍና እንዲዳብርና የሥራ ምርታማነት እንዲጨምር፤ ለገንባታ አስፈላጊ የሆነው ክምችት እንዳይባክን አስፈላጊውን ሁሉ ማድረግ ገደታ ነው። ለሶሻልስት

ስርዓት ገንባታ የሚደረገው ትግል ለገንባታው ዋስትና ከሚሰጠው የሕዝባዊ ቁጥጥር ስርዓት መዘርጋት ተገንጥኦ ሊታይ አይችልም ። ቀደም ሲል እንደተጠቀሰው የሕዝባዊ ቁጥጥር ዓላማ የሶሽያሊስቱን የምርት ገንቢነት ለማዳበርና ለማጠናከር ሲሆን ፤ በዚህም ሂደት ውስጥ የመደብ ትግሉን በማፋፋም የሠራተኛውን ሕዝብ የበላይነት ለማስፈን ነው ።

በኢትዮጵያም ተጨባጭ ሁኔታ በተለይም በአሁኑ ወቅት ፀረ አብዮት ኃይሎች የሶሽያሊስቱ የምርት ገንቢነት እንዳይጠናከር ምዝበራንና ብኩኝነትን ማስፋፋት ዓይነተኛ የትግል መሣሪያቸው አድርገው ይዘውታል ። የግል የኢኮኖሚ ይዘታው መኖርና የግለሰብ የአስተሳሰብ ቅሪት ከቀድሞው ስርዓት ጋር አብሮ ያለመደምሰሱም ለዚህ ለፀረ አብዮት ድርጊታቸው መስፋፋት አመች ኢኮኖሚያዊና ስነ ልቦናዊ መሠረት አስገኝቶባቸዋል ። ይሁንና በቅርቡ ሊዘረጋ የተወጠነው የሠራተኞች ቁጥጥር ምዝበራን ብኩኝነትን ጉቦን ወዘተ - - - የመሳሰሉትን ድርጊቶች በተናጠል በመውሰድ የሚዋጋ ብቻ ሳይሆን ለነዚህ አድህረ ድርጊቶች ኢኮኖሚያዊ መሠረት የሆነውን የግል ይዘታና ከዚህም የሚመነጨውን የግለሰብ አመለካከትንም ጭምር የሚዋጋ በመሆኑ ፤ ሶሽያሊዝምን ለመገንባት በምናደርገው ትግል ዓይነተኛ የፖለቲካ መሳሪያችን ነው ። በአንፃሩም በገንባታ ጥረታችን ሊገጥሙ የሚችሉ ችግሮችን ለማስወገድ የሚቻለው ሊዘረጋ ለታቀደው የቁጥጥር ስርዓት ኢሠጥአኮ ጠንካራ ርዕዮተዓለማዊና ድርጅታዊ አመራር ለመስጠት ሲችል ብቻ ነው ።

የሠራተኞች ቁጥጥር ሠራተኛው ሕዝብ በፖለቲካ በኢኮኖሚ በማኅበራዊ ጉዳይ ፤ በመንግሥት አስተዳደር ወዘተ - - - ውስጥ በመሳተፍ እራስን በራስ የማስተዳደር ልምድ የሚቀስምበት መድረክ ነው ። የሠራተኛውን ቁጥጥር ስርዓት ለመዘርጋት ለወጣው አዋጅ ተግባራዊነት የሚደረገው ትግል ፤ የአብዮታችንን በአሸናፊነት ከግቡ መድረስ የሚወስን ነው ። ለተግባራዊነቱ የሰፊውን ሕዝብ ተሳትፎ ማሳደግ ፤ አንድ ወጥ የሂሳብና የመዝገብ አያያዝ ስልትን በመቀየስ መንግሥታዊ ቁጥጥርን በይበልጥ ማጠናከርና ማቀላጠፍ ፤ ለመንግሥታዊና ሕዝባዊ የቁጥጥር አካሎች ኢሠጥአኮ የሚሰጠውን ርዕዮተዓለማዊና ድርጅታዊ አመራር ማጠናከር ያስፈልጋል ። በመሆኑም የኢሠጥአኮ አባላት ለቁጥጥሩ ተግባር መሳካት በይፋ በት ሁሉ የገንባር ቀደም ሚና መጫወት አማራጭ የማይገኝለት ገደብ ነው ። ከዚህ አንፃር የኢትዮጵያ የሠራተኛ መደብና ሠርቶ አደር ሕዝቦች በመላ በቅርቡ አብዮታዊ መንግሥት የሠራተኛውን የቁጥጥር ስርዓትን ለመዘርጋት ያወጣውን አዋጅ ተግባራዊነት ለማረጋገጥ እስከመጨረሻው ድረስ መታገል ይኖርባቸዋል ።